

Vrije Universiteit Brussel

WERKGROEP Schrijven van een Bachelor/ Masterproef

Studiebegeleidingscentrum

Vrije Universiteit Brussel

Studie- begeleidingsdienst

- Gebouw Y, naast het KK
- 02/629.23.18
- begeleiding@vub.ac.be
- Met of zonder afspraak
- Open gedurende het ganse jaar
 - Permanentie 13:30 - 17:00
 - In voormiddag op afspraak

Vrije Universiteit Brussel

Even voorstellen...

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Inhoud

- A. Wat is een bachelor/masterproef?
- B. Wat wordt er verwacht?
- C. Stappenplan
- D. Schrijfstijl: Tips bij het schrijven
- E. Plagiaat en refereren
- F. Planning

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

A. Wat is een bachelor/ masterproef?

Vrije Universiteit Brussel

A. Wat is een bachelor/ masterproef?

- Wetenschappelijk verslag
- Uitdieping van bepaald onderwerp (via onderzoek en/of literatuurstudie)
- Creatief proces
- Begeleiding door promotor
- Langere tijdsperiode
- Thema/onderwerp nog niet helemaal vast (eigen inbreng noodzakelijk)

Vrije Universiteit Brussel

A. Wat is een bachelor/masterproef?

- Verschillende vormen:

LITERATUURONDERZOEK

- Verkenning aanwezige literatuur
- Stand-van-zaken artikel
- Theoretische beschouwingen van een verschijnsel
- Kritiek op bestaande theorieën
- Bespreking van verschillen bij of tussen auteurs
- Onderzoekresultaten of theoretische bevindingen in bepaald verband bij elkaar gebracht
- Historisch-analytische beschouwingen

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

A. Wat is een bachelor/masterproef?

- Verschillende vormen:

EMPIRISCH ONDERZOEK

- Verslag van een experiment
- Survey-onderzoek
- Een (laboratorium)proef
- Hypothesetoetsend onderzoek
- Exploratieve studie

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

B. Wat wordt er verwacht?

Vrije Universiteit Brussel

B. Wat wordt er verwacht?

- Wetenschappelijk karakter
 - Geen spreektaal
 - Probleemstelling met systematisch, onderbouwd en verantwoord antwoord
- Grondige uitdieping thema
 - Doornemen van veelheid en heterogeniteit van benaderingswijzen, theorieën, onderzoeken ...
 - Vernieuwende informatie
- Zelfstandigheid
- Lange Termijn Planning (zie verder)

Vrije Universiteit Brussel

B. Wat wordt er verwacht?

- Vereiste vaardigheden:
 - Zelfstandig werken en eventueel ook nauw samenwerken met medestudent
 - Opdracht overzien en plannen
 - Zelfsturing/zelfdiscipline om deadlines na te leven en op tijd te beginnen
 - Onderzoek uitvoeren, wetenschappelijk karakter
 - Schriftelijk rapporteren

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

C. Stappenplan

Vrije Universiteit Brussel

Opmerking vooraf...

- Algemeen overzicht van de fasen in een schrijfproces
- Fasen niet noodzakelijk duidelijk afgebakend of chronologisch
- Check steeds de richtlijnen binnen de faculteit en binnen je opleiding!

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7-stappenplan

7-stappenplan

1. keuze van onderwerp
2. informeren
3. formuleren van duidelijke vraagstelling
4. literatuurstudie/verrichten van onderzoek
5. schrijven
6. herschrijven
7. afwerken

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

1. Keuze van onderwerp

- Keuze thema/onderwerp
- Motivatie en interesse
- Kennis over thema/onderwerp verhogen
- Oriënteren op doelstellingen en richtlijnen

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

1. Keuze van onderwerp

Valkuilen

- Onduidelijkheid over de doelstellingen en richtlijnen

Tips

- Ga na wat de richtlijnen zijn (tijd, blz., aard van onderzoek...)
- Bespreek en maak afspraken met promotor

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

1. Keuze van onderwerp

Valkuilen

- Weinig motivatie voor thema/onderwerp
- Onduidelijk thema/onderwerp
- Steeds veranderen van thema/onderwerp

Tips

- Geen enkel onderwerp is ideaal
- Kies op basis van motivatie/interesse
- Informeer op voorhand over onderwerp
- Praat met deskundigen, bekijk cursussen en afgewerkte thesissen

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

1. Keuze van onderwerp

Valkuilen

- Moeilijkheden/problemen bij begeleiding

Tips

- Toon inzet, kom afspraken na, toon initiatief
- Toets je werk regelmatig aan de verwachtingen
- Vraag op voorhand raad aan anderen m.b.t. promotors en kwaliteit begeleidingen

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7-stappenplan: stap 2

7-stappenplan

1. keuze van onderwerp
- 2. informeren**
3. formuleren van duidelijke vraagstelling
4. literatuurstudie/verrichten van onderzoek
5. schrijven
6. herschrijven
7. afwerken

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

2. Informeren

- Verwachtingen nagaan: deadlines, welke literatuur, aantal bladzijden, omvang, soort onderzoek, welke begeleiding, opbouw ...
- Documentatie/literatuur verzamelen
- Brainstormen
- Informeren bij deskundigen
- Globaal overzicht, eerste indruk

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

2. Informeren

Valkuilen

- Geen literatuur kunnen vinden

Tips

- Zoek a.h.v. trefwoorden, auteurs en referenties
- Internet (zoekrobot?)
- Brainstorm en associeer
- Websites en zoekbestanden van verschillende bibliotheken
- Zoek naar verwante begrippen uit je vakgebied

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

2. Informeren

Valkuilen

- Te gedetailleerd bestuderen literatuur

Tips

- Beperk je tot algemene, oriënterende werken
- Lees globaal, nog niet grondig en in detail
- Eerste indruk van je thema/onderwerp
- Vind overige relevante literatuur
- Maak aantekeningen en schema's

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

2. Informeren

Valkuilen

- Geen beperkingen kunnen aanbrengen

Tips

- Baken je onderwerp af
- Kies voor diepgang of reikwijdte

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7-stappenplan: stap 3

7-stappenplan

1. keuze van onderwerp
2. informeren
- 3. formuleren van duidelijke vraagstelling**
4. literatuurstudie/verrichten van onderzoek
5. schrijven
6. herschrijven
7. afwerken

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

3. Formuleren van een duidelijke vraagstelling

- Concrete en duidelijke vraag
- Thema/onderwerp inperken
- Globale inhoudsopgave
- Visuele voorstelling vraagstelling

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

3. Formuleren van een duidelijke vraagstelling

Valkuilen

- Afbakeningsprobleem (te brede, algemene vraagstelling of te enge vraagstelling)

Tips

- Bepaal wat je gaat doen en wat niet
- Maak een visuele voorstelling of schema
- Verdeel in subonderdelen

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

3. Formuleren van een duidelijke vraagstelling

Valkuilen

- Onduidelijke vraagstelling

Tips

- Stel een passende vraag waarop je een concreet antwoord kan geven
- Gebruik de juiste woorden/begrippen en omschrijf elk begrip dat je gebruikt (geef aan wat jij onder elk begrip verstaat)

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

3. Formuleren van een duidelijk vraagstelling

Valkuilen

- Niet onderzoekbare vraagstelling

Tips

- Ga na of er praktische belemmeringen zijn
- Ga na welke onderzoeksmethode je gaat gebruiken
- Stel een onderzoeksplan op

- Geen vraagstelling

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7-stappenplan: stap 4

7-stappenplan

1. keuze van onderwerp
2. informeren
3. formuleren van duidelijke vraagstelling
- 4. literatuurstudie/verrichten van onderzoek**
5. schrijven
6. herschrijven
7. afwerken

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

4. Literatuurstudie / verrichten van onderzoek

- Dieper analyseren van literatuur (ideeën per bron bijhouden).
- Verzamelen van gegevens (experiment, vragenlijst, interviews, bijkomende literatuur ...)
- Planning
- Opdelen in tussenstappen

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

4.Literatuurstudie/ verrichten van onderzoek

Valkuilen

- Geen duidelijk werk/
onderzoeksplan

Tips

- Maak een gedetailleerd onderzoeksplan
- Deel opdrachten in in
deelstappen
- Hou rekening met
beschikbaarheid van
anderen en materialen
- Voorzie voldoende tijd (ook
reservetijd)
- Houd je aan je plan

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

4.Literatuurstudie/ verrichten van onderzoek

Valkuilen

- Ordeningsprobleem

Tips

- Orden de veelheid van
gegevens bv.op naam, op
datum of per thema
- Gebruik codes
- Gebruik steekkaarten,
software of
computerprogramma's
- Omschrijf alles specifiek
- Noteer de referentie
- Maak aantekeningen

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

4. Literatuurstudie/ verrichten van onderzoek

Valkuilen

- Geen lange termijn planning

Tips

- Maak een 'to do' -lijst van al je taken (stappen)
- Schat de hoeveelheid tijd in per stap
- Koppel een maandoverzicht (met deadlines) aan je 'to do' -lijst

Wergroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7-stappenplan: stap 5

7-stappenplan

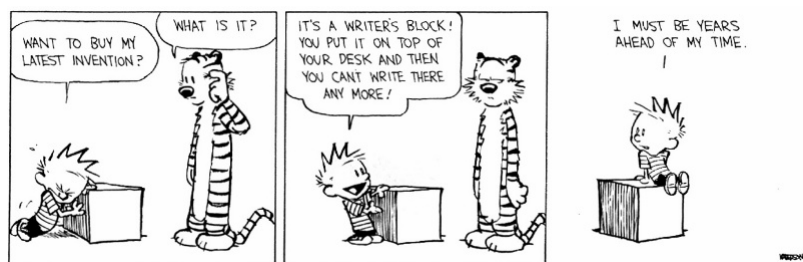
1. keuze van onderwerp
2. informeren
3. formuleren van duidelijke vraagstelling
4. literatuurstudie/verrichten van onderzoek
- 5. schrijven**
6. herschrijven
7. afwerken

Wergroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

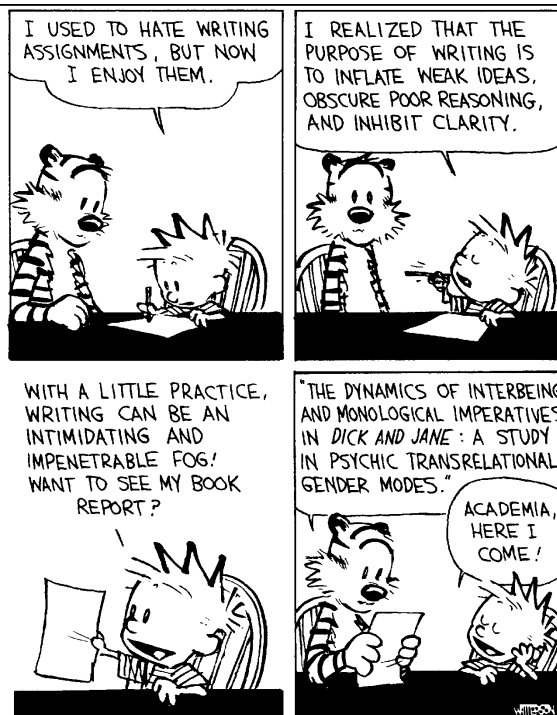
5. Schrijven

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

5. Schrijven

- "There are three rules for writing. Unfortunately, no one can agree what they are."
(Truman Capote)
- "The first draft of anything is sh*t."
(Ernest Hemingway)

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

5. Schrijven

Hoe begin je eraan?

- Bij het begin?
- Eerste, grove versie
- Onmiddellijk schrijven, niet wachten!!

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

5. Schrijven

Kapstokken:

- Inhoudsopgave: titels en subtitels
- Algemene indeling (alle onderdelen)
(inleiding en probleemstelling – uitwerking en argumentatie – conclusie en bemerkingen)
- Grote lijnen, trefwoorden
- Tekstplan
- Apart (klad)schriftje

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

5. Schrijven

Valkuilen

- Blokkades bij het schrijven
(+ uitstel)

Tips

- Wacht niet op het juiste moment
- Maak een inhoudsindeling
- Begin met een makkelijk hoofdstuk
- Ontspan, het moet niet meteen perfect zijn
- Opdelen in eenheden
- Plan voldoende tijd
- Gebruik tekstplan en schema

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

5. Schrijven

Valkuilen

- Geen overzicht bij het schrijven
- Wachten op de perfecte zin

Tips

- Maak een inhoudsopgave
- Tekstplan en schema
- Deel op in kleine stappen en ga na in welk onderdeel je welke begrippen/onderwerpen zal uitleggen

Wergroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

5. Schrijven

• Algemene Tips

- Formuleer zo helder en eenvoudig mogelijk.
- Zorg dat je geen verwarring veroorzaakt, maar definieer duidelijk elk gebruikte begrip.
- Bespreek één element per alinea.
- Zorg voor samenhang tussen alinea's en paragrafen.
- Let op spelling, afkortingen, grammatica en stijl.

Wergroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7-stappenplan: stap 6

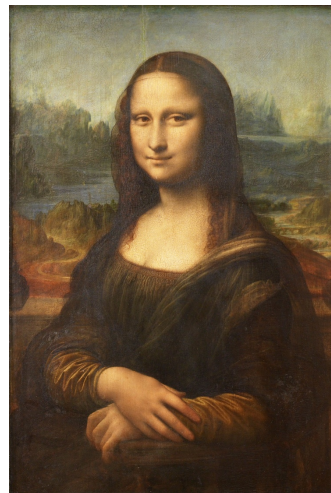
7-stappenplan

1. keuze van onderwerp
2. informeren
3. formuleren van duidelijke vraagstelling
4. literatuurstudie/verrichten van onderzoek
5. schrijven
- 6. herschrijven**
7. afwerken

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

6. Herschrijven

- Herordenen van de 'eerste' versies
- Logica nagaan
- Argumentaties controleren
- Kritisch nalezen
- Door anderen laten nalezen

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

6. Herschrijven

- Zorg voor:
 - structuur en leesvriendelijke lay-out
 - een antwoord op je vraagstelling
 - afstemming op publiek (uitleggen van begrippen en vakjargon)
 - lezer meenemen (wat, hoe, waarom)
 - scenario-aanwijzingen
 - gemeenschappelijk belang met lezer creëren

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

6. Herschrijven

Valkuilen

- Niet kritisch genoeg voor eigen teksten
- Veranderingen en aanpassingen te lang uitstellen

Tips

- Neem afstand van je tekst bij het nalezen
- Wees kritisch
- Nalezen door anderen (ook work-in-progress)
- Sta open voor opmerkingen en kritiek

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

6. Herschrijven

• Tips:

– Ga het volgende eens na:

- Zijn er overbodige passages?
- Is de opbouw duidelijk (bv: tussentitels)?
- Sluiten de onderdelen op elkaar aan?
- Zijn paragrafen ingedeeld in alinea's?
- Maak je gebruik van begin- en eindalinea's? Begin en eindzinnen?
- Geen te lange zinnen?
- Geen te complexe woorden? Juiste begrippen?
- Niet te veel herhalingen?

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7-stappenplan

7-stappenplan

1. keuze van onderwerp
2. informeren
3. formuleren van duidelijke vraagstelling
4. literatuurstudie/verrichten van onderzoek
5. schrijven
6. herschrijven

7. afwerken

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7. Afwerking

- Laatste controle
- Controle op coherentie en consistentie
- Definitieve formulering
- Lay-out en vorm
- Inleiding, voorwoord
- Conclusie/discussie
- Controle van referenties
- Paginanummering
- Richtlijnen per opleiding!!

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7. Afwerking

Valkuilen

- Geen conclusies kunnen/durven trekken

Tips

- Noteer alle opvallendheden en opmerkingen uit vorige fasen
- Overleg voldoende met begeleider
- Schrijf conclusie helemaal op het einde
- Geen nieuwe info in conclusie
- Bekijk je onderzoeksvraag!

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

7. Afwerking

Valkuilen

- Niet goed formuleren
- Niet op de hoogte van richtlijnen binnen opleiding

Tips

- Gebruik correct Nederlands
- Schrijf volledige, maar geen te lange zinnen
- Vermijd herhalingen
- Zoek evenwicht zakelijke taal/ vakjargon en leesbaarheid
- Zorg dat iedereen je gedachtesprongen kan volgen
- Leg alle begrippen uit
- Heldere zinsbouw
- Informeer naar richtlijnen binnen je opleiding

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

D. Schrijfstijl

Vrije Universiteit Brussel

Tips bij het schrijven

- Heb je al eerdere positieve of negatieve ervaringen/feedback gehad op je schrijfstijl van je papers?
- Welke tips kan je geven? Waarop moet je letten als je een verslag schrijft?

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Tips bij het schrijven

- Neem de lezer bij het handje
- Alinea's
 - Functie: structuur en samenhang in tekst
 - Per alinea één onderwerp centraal
 - Topiczin: 1ste of 2de zin = kern van alinea

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Tips bij het schrijven

- 2. Alinea: wanneer?
 - Nieuw onderwerp
 - Contrast aangegeven
 - Verandering in tijdsperiode
 - Bij geven van voorbeeld
 - Geven van analogie

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Tips bij het schrijven

- 3a. Argumentatiewijzen:
 - Voorbeeld geven
 - Parafraseren (herhalen in andere woorden)
 - Vergelijking of contrastering
 - Analogie geven (vergelijken met iets anders)
 - Overige ...

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Tips bij het schrijven

- 3b. Argumentatie-opbouw:

- Rekening houden met mogelijke tegenargumenten en hierop ingaan.
- Presenteer feitelijke info en plaats verschillende feiten tegenover elkaar.
- Werk naar een climax toe
- Maak je standpunt vanaf het begin duidelijk.

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

E. Plagiaat en refereren

Vrije Universiteit Brussel

Plagiaat en refereren

- Juiste bronvermelding
 - Bronnen aangeven voor ELKE bewering of overgenomen stuk tekst
 - Elke bron MOET in referentielijst
 - Raadpleeg MEERDERE bronnen
- Geen 'copy-paste', (tenzij citeren)
 - Neem afstand van de bron, geen loutere vertaling
- Richtlijnen afhankelijk van opleiding

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Plagiaat en refereren

- Letterlijke overname (citeren)
 - Maximum 10 regels lang
 - Tussen aanhalingstekens
 - Eigen toevoegingen of aanpassingen tussen rechte haken
 - Juiste bronvermelding (ook paginanummer) (zie richtlijnen!)

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Plagiaat en refereren

- Parafraseren (niet letterlijk overnemen)
 - Zonder aanhalingstekens
 - Juiste bronvermelding (zie richtlijnen)

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

F. Planning

Vrije Universiteit Brussel

F. Planning

“I love deadlines. I like the whooshing sound they make as they fly by.”

Douglas Adams

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Waarom een planning?

- Je bent baas over je eigen tijd.
- Je krijgt overzicht van wat je al hebt gedaan en wat niet.
- Je vermijdt dat je in tijdsnood komt.
- Je merkt beter op wanneer er iets mis dreigt te lopen met je tijdsgebruik.
- Je brengt een evenwicht: bamaproef - vrije tijd
- Het leidt tot rustig en regelmatig werken.
- Je stelt concrete doelstellingen die zorgen voor efficiënter werk.

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Hoe een Lange Termijn Planning maken?

- Maandrooster/maandoverzicht
- Noteren van vastgelegde deadlines
- 'to do'-lijstje opstellen
- Per taak benodigde tijd inschatten
- Tijd nodig voor taken koppelen aan weken/dagen in maandoverzicht

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Hoe maak je een Lange Termijn Planning?

- Tips:
 - Realistisch plannen (capaciteiten x individuele situatie)
 - Concreet plannen (kleine deelopdrachten, korte termijn)
 - Flexibel plannen (aanpassingen mogelijk)
 - Planning op papier, niet in je hoofd (blijf je planning en leven de baas)

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Nog vragen?

- Workshop schrijven SBC
- EHBO- kit CSB op pointcarré
- Studiebegeleidingscentrum:
 - 02/629.23.18
 - begeleiding@vub.ac.be
 - rebecca.leonard@vub.ac.be
 - sonja.callay@vub.ac.be
- Veel succes!

Werkgroep BAMA-proef schrijven

Vrije Universiteit Brussel

Interessante links

- www.studeerwijzer.be
- <http://www.leidenuniv.nl/ics/sz/so/index.html>
- <http://taaladvies.net>
- http://www.wetenschapswinkel.be/publicaties/HandleidingWeWi_2012.pdf

In het Engels:

- <http://ismo.dodlive.mil/incoming-students/academic-writing/academic-writing-tips/>

Werkgroep BAMA-proef schrijven